

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep

0030 OSLO

Deres ref

Vår ref
09/256-2 IEG

Dato 19 FEB 2009

Forvaltningsreformen - Høringsnotat om lovforslag

Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) viser til høringsnotat om ovennevnte.

Innledning - generelle kommentarer

Overordnede mål med forvaltningsreformen er blant annet et forsterket folkestyre på regionalt nivå, klar ansvarsdeling mellom forvaltningsnivåene og en mer samordnet og effektiv forvaltning der ulike sektorer ses i sammenheng innenfor den enkelte fylkeskommune eller region. Det er derfor viktig at staten gir handlingsrom og rammevilkår som kan styrke fylkeskommunenes rolle som bl.a. tjenesteprodusenter, demokratiske arenaer og som aktører i samfunnsutviklingen generelt, og legger til rette for utvikling, lokal variasjon og tilpasning. Rammestyring gjennom samhandling, veiledende føringer og dialog gir frihet til å velge lokale løsninger, innenfor rammen av nasjonal politikk. Rammestyring er et overordnet prinsipp for statens styring av kommunesektoren. Lovpålegg og annen regelfesting er sterke styringsvirkemidler, og skal være begrunnet med overordnede nasjonale hensyn.

Det er lagt opp til en organisasjonsmodell fra 2010 der ansvaret for det alt vesentlige av øvrige riksveger overføres til fylkeskommunene, men med en felles vegadministrasjon for både stamveger og fylkeskommunale veier som i dag (Statens vegvesen). Samferdselsdepartementet (SD) har innen dagens system også normaler og "standarder" for utbygging, drift vedlikehold, beredskap mv. KRD viser til at det er variasjoner i dagens standard for det øvrige riksvegnettet og at det er akkumulert et betydelig vedlikeholdsetterslep, også på den delen av vegnettet som skal overføres til fylkeskommunene.

I reformen legges det til grunn at fylkeskommunene fra 2010 overtar ansvaret for øvrig riksvegnett med den standard det har med tilhørende rettigheter og forpliktelser slik de

er på overtakelsestidspunktet, jf. Ot.prp. nr. 10 (2008-2009) *Om lov om endringer i forvaltningslovgivningen mv. (gjennomføring av forvaltningsreformen)*. Ved Stortingets behandling, jf. Innst. O. nr. 30 (2008-2009), forutsetter et flertall i kommunal- og forvaltningskomiteen (Ap, SV, KrF, SP og V) at det stilles tilstrekkelig kompetanse til rådighet ved overføring av disse store og viktige oppgavene til fylkeskommunene. Et annet flertall (Ap, H, SV, KrF, SP og V) forutsetter videre at staten og fylkeskommunene kommer til enighet når det gjelder de økonomiske forhold knyttet til oppgaveoverføringer på samferdselsområdet.

Forvaltningsreformen – høringsnotat med forslag til lov om overføring av rettigheter og forpliktelser ved gjennomføring av forvaltningsreformen

SD viser på s. 1 i høringsnotatet til at fylkeskommunene og Oslo kommune etter 2010 trer inn i kontraktene med de samme rettigheter og plikter som staten har i dag. KRD forutsetter at kontraktene fylkeskommunene trer inn i inneholder klausuler om rett til reforhandling. Dersom kontraktene ikke har slike klausuler, bør fylkeskommunenes rett til reforhandling klargjøres i lovforslaget.

Forvaltningsreformen – høringsnotat med forslag til endring i veglov av 21. juni 1963 nr. 23 og vegtrafikklov av 18. juni 1965 nr. 4

Ev. krav om minstestandarder

Samferdselsdepartementet sier i høringsnotatet side 5 at de vil vurdere om det er nødvendig å gi nasjonale føringer om minstestandarder for utbygging og vedlikehold av fylkeskommunalt vegnett. KRD forutsetter at eventuell innføring av krav til minstestandarder etter 2010, følges opp med bevilgninger som setter fylkeskommunene i stand til å følge opp ev. bestemmelser. Innføring av detaljerte standardkrav uten at fylkeskommunenes økonomi styrkes, vil med dagens vedlikeholdsetterslep kunne gi en gjennomgående lavere gjennomsnittlig standard på det totale fylkesvegnettet, prioritering av vedlikehold framfor nyinvesteringer, og at fylkeskommunene må prioritere oppfølging av et økt ansvar for fylkesveger på bekostning av bl.a. videregående opplæring og kollektivtjenester. Eventuelle standardkrav vil også omfatte det eksisterende fylkesvegnettet som per i dag har varierende standard.

KRD ser at det er nødvendig at bruer og andre bærende konstruksjoner på fylkesvegnettet prosjekteres og bygges i henhold til en gitt standard. Departementet viser imidlertid til at omfattende standardkrav generelt gir lite rom for lokale vurderinger og vil bidra til å begrense det lokale handlingsrommet. Prinsipielt bør innføring av standardkrav gjennom omfattende forskriftsfesting derfor unngås. KRD mener det er sentralt å vurdere om framtidige statlige føringer kan dekket gjennom håndbøker for fylkeskommunene og Statens vegvesen, og andre retningslinjer eller "veiledning".

Samferdselsdepartementet foreslår en hjemmel i vegloven som gir mulighet til i forskrift å gi nærmere bestemmelser om tiltak knyttet til trafikksikkerhet. KRD har ingen merknader til forslaget om en slik hjemmel. SD sier i høringsnotatet at departementet vil vurdere behovet for å forskriftsfeste hvordan fylkeskommunene skal organisere dette arbeidet. KRD understreker at kommuner og fylkeskommuner bør ha generell frihet til å løse sine oppgaver tilpasset lokale forhold. Statlige påbud om hvordan oppgaver skal løses, og bestemte føringer/påbud om særskilt organisering skal unngås. KRD viser til at det nå er svært uvanlig å forskriftsfeste organiseringen av en kommunal eller fylkeskommunal oppgave.

Økonomiske og administrative konsekvenser

I høringsforslaget går det fram at fylkeskommunene må ha en viss kompetanse i egen organisasjon til å følge opp det økte vegansvaret, selv om de kan benytte den felles vegadministrasjonen (Statens vegvesen). KRD forutsetter at fylkeskommunene i det økonomiske oppgjøret også tilføres nødvendige administrative ressurser til å ivareta sitt økte ansvar knyttet til bl.a. bestilling av tjenester, planlegging, klagebehandling, rapportering og trafikksikkerhetsarbeid.

Med hilsen

Anne Nafstad Lyftingsmo

Anne Nafstad Lyftingsmo e.f.
ekspedisjonssjef

Inga Gjerdalen
Inga Gjerdalen
seniorrådgiver